

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಶು ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಪಶು ಹಾಗೂ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೀದರ - 585401

ಭಾ.ಕೃ.ಅ.ಪ.-ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ದ.ಕ. ಕಂಕನಾಡಿ, ಮಂಗಳೂರು-575002

ಜಮಗಂಬ ರೋಗ - ಮಾಹಿತಿ ಕೈಪಿಡಿ

(ರೈತರು ಮತ್ತು ಪಶು ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿಪರರಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮಾಹಿತಿ)

ಭಾ. ಕೃ. ಅ. ಪ. - ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ
ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಕಾಲೇಜು ಆವರಣ, ಎಕ್ಕೂರು, ಕಂಕನಾಡಿ ಅಂಚೆ,
ಮಂಗಳೂರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ-575002

July 2026

ಚಮರಗಂಟು ರೋಗ - ಮಾಹಿತಿ ಕೈಪಿಡಿ

ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಾಹಿತಿ:

ಡಾ. ಧರಣೀಶ ಎನ್.ಕೆ.,

ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು (ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ)
ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ದ.ಕ. ಮಂಗಳೂರು

ಡಾ. ಟಿ.ಜಿ. ರಮೇಶ

ಹಿರಿಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು
ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ದ.ಕ. ಮಂಗಳೂರು

ಡಾ. ರಶ್ಮಿ ಕೆ.ಎಂ.,

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು,
ಜಾನುವಾರು ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿಭಾಗ,
ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಕೊಲ್ಲ, ಕಡಬ ತಾಲ್ಲೂಕು, ದ.ಕ.ಜಿಲ್ಲೆ -574241

ಡಾ. ಹರೀಶ ಶೆಣೈ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು (ಬೇಸಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರ)

ಡಾ. ಕೇಧಾರನಾಥ

ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು (ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ)

ಡಾ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಲ್

ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು (ಮಣ್ಣು ವಿಜ್ಞಾನ)

ಡಾ. ರಶ್ಮಿ ಆರ್.

ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು (ತೋಟಗಾರಿಕೆ)

ಡಾ. ಕುಮಾರ್ ರಾಘೋಡ್

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು (ಮೀನುಗಾರಿಕೆ)

ಚಮರ್ಗಂಟು ರೋಗ (Lumpy Skin Disease - LSD)

ಪರಿಚಯ

ಚಮರ್ಗಂಟು ರೋಗ (Lumpy Skin Disease - LSD) ಎಂಬುದು ದನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಹತ್ವದ ವೈರಲ್ ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ರೋಗವಾಗಿದೆ. ಇದು Capripoxvirus ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ವೈರಸ್ (ನಂಜಾಣು)ನಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸೇರಿದಂತೆ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗವು ವೇಗವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತಿದ್ದು, ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಕುಸಿತ, ದೇಹದ ತೂಕ ಇಳಿಕೆ, ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣವೂ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು.

ಈ ರೋಗವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ದನ ಮತ್ತು ಎಮ್ಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಾನವರಿಗೆ ಈ ರೋಗ ತಗಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ಆತಿಥೇಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು (Host Involved)

- ದೇಶೀ ಮತ್ತು ಸಂಕರಣ (Crossbred) ದನಗಳು
 - ಎಮ್ಮೆ
 - ಕರುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಂವೇದನಾಶೀಲ (Susceptible)
 - ಕೆಲವು ಕಾಡು ಜಾನುವಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವರದಿಯಾಗಿದೆ
- ಸಂಕರ ತಳಿಯ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕ ದನಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗದ ತೀವ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ರೋಗ ಹರಡುವಿಕೆ (Transmission)

ಈ ರೋಗವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಕ್ತ ಹೀರುವ ಕೀಟಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ವಾಹಕಗಳು / ಹರಡುವ ಮಾರ್ಗಗಳು

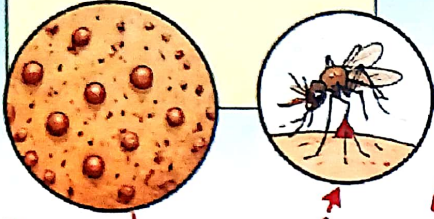
- ಸೊಳ್ಳೆಗಳು
- ಈಗೇಗಳು
- ಹುಳು/ಟಿಕ್ (ಉಣ್ಣೆ)ಗಳು
- ಸೋಂಕಿತ ಪ್ರಾಣಿಯ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ
- ಸೋಂಕಿತ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನೀರು
- ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ವೇಳೆ ಸೋಂಕಿತ ವೀರ್ಯ

ಮಳೆಗಾಲ ಮತ್ತು ಆದ್ರ್ವ / ತೇವಭರಿತ (Humidity/Dampness) ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರಿಂದ ರೋಗದ ಹರಡುವಿಕೆ ವೇಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

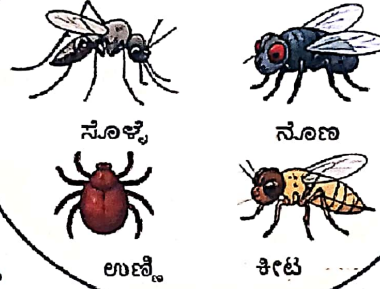
ಕೀಟಗಳ ಮೂಲಕ ರೋಗ ಹರಡುವಿಕೆ

ಚರ್ಮಗಂಟು ರೋಗ (LSD) ಹರಡುವಿಕೆ ಚಕ್ರ

1 ರೋಗವೀಡಿತ ದನದ ರಕ್ತವನ್ನು ಕೀಟಗಳು ಹೀರುತ್ತವೆ

ರಕ್ತ ಹೀರುವ ಕೀಟಗಳು

3 ಇತರ ಆರೋಗ್ಯಕರ ದನದ ಮೇಲೆ ಕೀಟಗಳು ಕುಳಿತು ರಕ್ತ ಹೀರುತ್ತವೆ

2 ಈ ಕೀಟಗಳು ರೋಗಕಾರಕ ವೈರಸ್‌ನ್ನು ತಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಇತರ ಆರೋಗ್ಯಕರ ದನದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

4 ರೋಗಕಾರಕವೈರಸ್ ದನದ ರಕ್ತ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ರೋಗವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ

ರೋಗವೀಡಿತ ದನ

ಆರೋಗ್ಯಕರ ದನ

5 ಇತರ ಹರಡುವ ಮಾರ್ಗಗಳು

ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ

ಸೋಂಕಿತ ನೀರು ಮತ್ತು ಆಹಾರ

ಸೋಂಕಿತ ಸಿರಿಂಜ್ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳು

ಕೃತಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಂಕಿತ ವೀರ್ಯ

! ರೋಗ ಹರಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಕೀಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಭದ್ರತೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ.

ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಮಾರ್ಗಗಳು

ಕೀಟ ನಿಯಂತ್ರಣ
(ಝಾ, ಸ್ಪ್ರೇ, ಟ್ರಾಪ್ ನಿಯಂತ್ರಣ)

ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ

ರೋಗವೀಡಿತ ದನಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ

ಲಸಿಕಾಕರಣ ಮಾಡಿಸಿ

ದನಗಳ ಸಂಚಾರ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ

ರೋಗವಿಜ್ಞಾನ (Epidemiology)

- ಬೇಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ
- ಪಶುಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಚಾರ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತದೆ
- ಜಾನುವಾರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು, ಜಾತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕ ಮೇಯಿಸುವಿಕೆ ರೋಗ ಹರಡುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು
- ರೋಗಬಾಧಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ, ಉತ್ಪಾದನಾ ನಷ್ಟ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ

ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ

- ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಕುಸಿತ
- ಗರ್ಭಪಾತ
- ಚರ್ಮದ ಹಾನಿ
- ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತ
- ವ್ಯಾಪಾರ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು

ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು (Clinical Signs)

ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಹೆಚ್ಚು ಜ್ವರ • (104°F–106°F)
- ಆಹಾರ ತಿನ್ನದೆ ಇರುವುದು
- ನಿರುತ್ಸಾಹ
- ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ಮೂಗಿನಿಂದ ಸ್ರಾವ
- ಲಿಂಫ್ ಗ್ರಂಥಿಗಳ ಉಬ್ಬರ

ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ದೇಹದಾದ್ಯಂತ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಗಂಟುಗಳು (nodules)
- ಗಂಟುಗಳು ಕುತ್ತಿಗೆ, ಬೆನ್ನು, ಕಾಲು, ಸ್ತನ ಮತ್ತು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ
- ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಗಾಯ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ಟುಗಳು
- ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಊತ ಹಾಗೂ ಕುಂಠಿತ ನಡೆಯುವುದು
- ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು
- ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನೈಮೋನಿಯಾ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಪಾತ

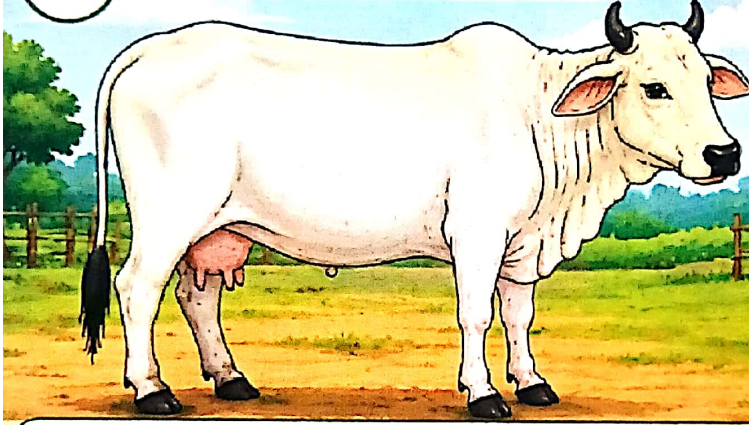
ಕರುಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗ ತೀವ್ರವಾಗಿರಬಹುದು.

ರೋಗಬಾಧಿತ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ದನದ ಹೋಲಿಕೆ

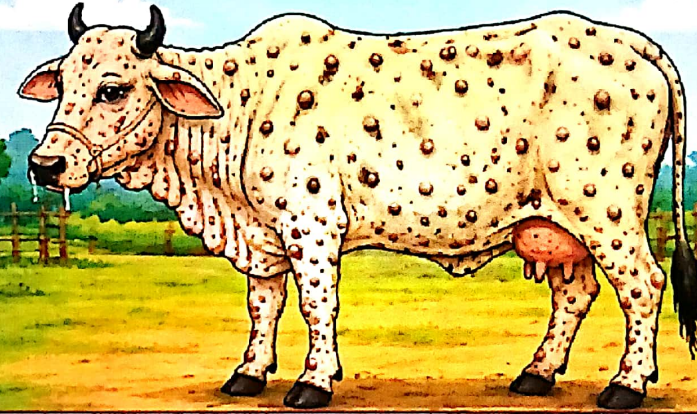
ಚರ್ಮಗಂಟು ರೋಗ (LSD)

ಆರೋಗ್ಯಕರ ದನ

VS

ರೋಗಬಾಧಿತ ದನ (LSD)

ಹಸಿವಿನಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ		ಆಹಾರ ಸೇವನೆ		ಆಹಾರ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ, ಹಸಿವು ಕಡಿಮೆ
ದೇಹದ ತಾಪಮಾನ ಸಾಮಾನ್ಯ (101°F-102.5°F)		ದೇಹದ ತಾಪಮಾನ		ಹೆಚ್ಚು ಜ್ವರ (104°F-106°F)
ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಂಟುಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ		ಚರ್ಮ		ದೇಹದಾದ್ಯಂತ ಗಂಟುಗಳು (ಗಡ್ಡೆಗಳು)
ಕಣ್ಣುಗಳು ಸ್ವಚ್ಛ ಮತ್ತು ಚುರುಕಾಗಿರುತ್ತವೆ		ಕಣ್ಣು		ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರು/ಸ್ರಾವ ಬರುತ್ತದೆ
ಮೂಗು ಸ್ವಚ್ಛ ಮತ್ತು ತೇವವಾಗಿರುತ್ತದೆ		ಮೂಗು		ಮೂಗಿನಿಂದ ಸ್ರಾವ (ನೀರು/ಚೀಮು)
ಕಾಲುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕುಂಟುವುದಿಲ್ಲ		ಕಾಲುಗಳು		ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಊತ, ಕುಂಟಿತ
ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಉತ್ತಮ		ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ		ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ
ಉತ್ಸಾಹಕದಿಂದ ಚುರುಕಾಗಿರುತ್ತದೆ		ವರ್ತನೆ		ನಿಶಕ್ತ, ದುರ್ಬಲ, ನಿಂತಿರಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ

ರೈತರಿಗೆ ಸಲಹೆ

ಗಂಟುಗಳು ಕಂಡುಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಪಶುವೈದ್ಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

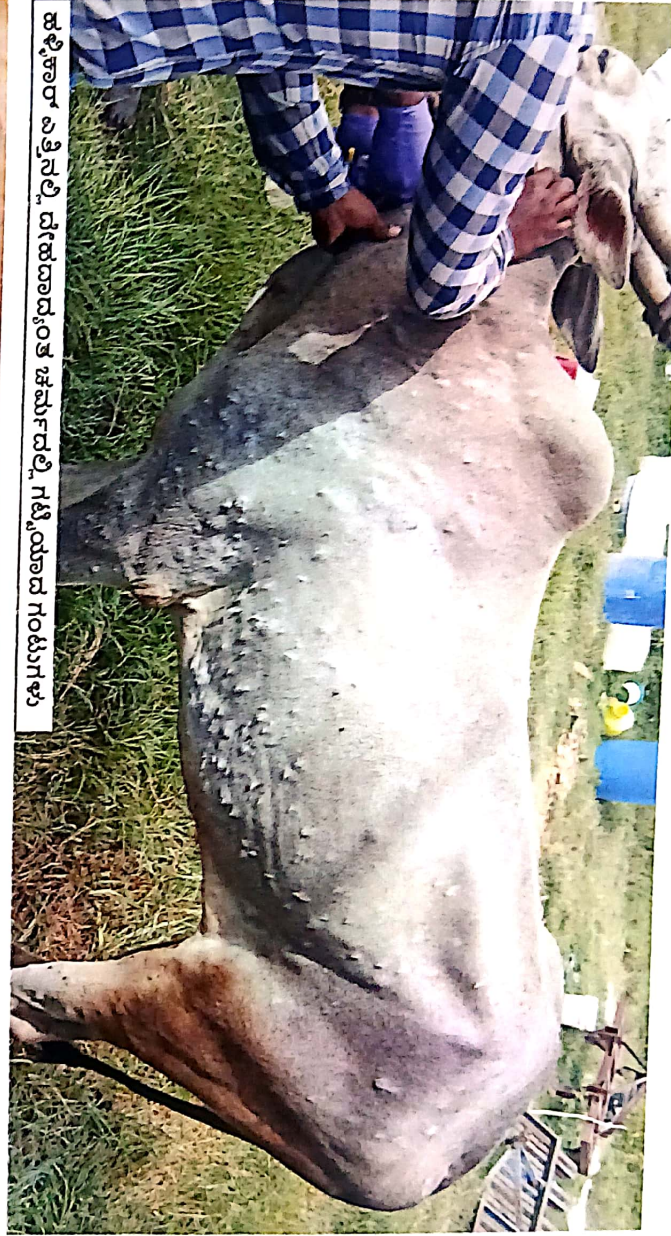
ನೋರಿಕತ ದನಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡೆ ಸಾಗಿಸಬೇಡಿ

ಕೀಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿ

ಸಮರ್ಪಕ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸಿ

ಹಳ್ಳಿಕಾರ್ ಎತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದೇಹದಾದ್ಯಂತ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಗಂಟುಗಳು

ಮಿಶ್ರ ತಳಿಯ ಹಸುವಿನಲ್ಲಿ ದೇಹದಾದ್ಯಂತ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಗಂಟುಗಳು

ಸೂಲ ರೋಗಪರಿಣಾಮಗಳು (Gross Pathology)

ಮರಣೋತ್ತರ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆಗಳು:

- ಚರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಗಂಟುಗಳು
- ಗಂಟುಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆಕ್ರೋಸಿಸ್ (ಕಣಜ ನಾವು)
- ಚರ್ಮದ ಅಡಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉತ
- ಶ್ವಾಸಕೋಶದಲ್ಲಿ ಉರಿಯೂತ
- ಲಿಂಫ್ ಗ್ರಂಥಿಗಳ ಉಬ್ಬರ
- ಬಾಯಿಯ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಾಯಗಳು
- ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸ್ರಾವ

ಪಶುವೈದ್ಯರಿಂದ ರೋಗಬಾಧಿತ ಹಸುವಿನ ಪರಿಶೀಲನೆ

ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ (Disease Diagnosis)

ಕ್ಷೇತ್ರಮಟ್ಟದ ನಿರ್ಣಯ

- ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಚರ್ಮದ ಗಂಟುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶಂಕಿಸಬಹುದು
- ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು

- ಪಿ.ಸಿ.ಆರ್. (PCR) ಪರೀಕ್ಷೆ
- ವೈರಸ್ ಐಸೋಲೇಷನ್
- ಎಲ್ಯಿಸ (ELISA)
- ಹಿಸ್ಟೋಪಠಾಲಜಿ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಭೇದಾತ್ಮಕ ರೋಗ ನಿರ್ಣಯ (Differential Diagnosis)

- ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ರೋಗ (FMD)
- ಹುಸಿ ಚರ್ಮಗಂಟು ರೋಗ (Pseudo Lumpy Skin Disease)
- ಡರ್ಮಾಟೊಫಿಲೋಸಿಸ್ (Dermatophilosis)
- ಕೀಟ ಕಚ್ಚುವಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅತಿಸ್ಪಂದನಶೀಲತೆ (Insect Bite Hypersensitivity)

ರೋಗಜಾಢಿತ ಹಸುಗಳಿ೦ದ ಪರಿಶ್ಲೇಗಾಗಿ ರಕ್ತ ಮಾದರಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

ಚರ್ಮಗ೦ಟು ಗಾಯಗಳಿ೦ದ ಪರಿಶ್ಲೇಗಾಗಿ ಮಾದರಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

ಚಿಕಿತ್ಸೆ (Treatment)

ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವೈರಸ್ ವಿರೋಧಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇಲ್ಲ. ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಲಕ್ಷಣಾಧಾರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕ್ರಮಗಳು

- ದ್ವಿತೀಯಕ ಬಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಸೋಂಕು ತಡೆಯಲು ಆಂಟಿಬಯೋಟಿಕ್
- ಜ್ವರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು NSAIDs
- ಆಂಟಿಹಿಸ್ಟಮಿನ್‌ಗಳು
- ವಿಟಮಿನ್ ಮತ್ತು ವಿನಿಜ ಪೂರಕಗಳು
- ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಆಂಟಿಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಮುಲಾಮು
- ದ್ರವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (Fluid therapy) ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ

ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು

- ರೋಗಬಾಧಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬೇಕು
- ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರು ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕು
- ಕೀಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಅತ್ಯಗತ್ಯ

ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ (Prevention and Control)

ಲಸಿಕೆ

ಈ ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿಧಾನ ಲಸಿಕಾಕರಣವಾಗಿದೆ.

- ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸಬೇಕು
- ಎಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಪಶುಗಳಿಗೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಲಸಿಕೆ ನೀಡಬೇಕು

ಜೈವಿಕ ಭದ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳು

- ಹೊಸದಾಗಿ ಖರೀದಿಸಿದ ಪಶುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಡಬೇಕು
- ಪಶು ಶೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಡಬೇಕು
- ಕೀಟನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕು
- ಸೋಂಕಿತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಂಚಾರವನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು

ರೈತರಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳು

- ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಗಂಟುಗಳು ಕಂಡುಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಪಶುವೈದ್ಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು
- ಸ್ವಯಂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬಾರದು
- ಸತ್ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು

ಚರ್ಮಗಂಟು ರೋಗವು ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿದ್ದು, ರೈತರು ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಜಾಗೃತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಸಮಯೋಚಿತ ಲಸಿಕಾಕರಣ, ಕೀಟ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ರೈತರು ಪಶುವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

•••••

ಚರ್ಮಗಂಟು ರೋಗ (LSD)

ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ - ಹಂತ ಹಂತದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಉದ್ದೇಶ

LSD ರೋಗದ ಹರಡುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದು, ಪಶುಗಳ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವುದು

1. ಲಸಿಕಾಕರಣ

- ಸರ್ಕಾರದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಾನುಸಾರವಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಪಶುಗಳಿಗೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿ.
- ಮೂದಲು ರೋಗದ ಹಾಗೂ ಬೂವ್ವಾ ರೋಗದ ಫೋನ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ...
- ಕರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಲಸಿಕೆ ನೀಡಿ.

2. ಕೀಟ ನಿಯಂತ್ರಣ

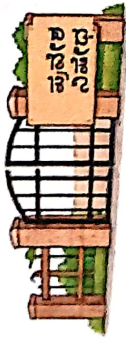
- ಮೊಳೆ, ಈಗ, ಲಾನಿ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿ.
- ಕಡ್ಡೆ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕೀಟವಾಕಳಿ ಹಿಂಪಡ ಮಾಡಿ.
- ನೀರು ನಿಲುಬದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ.

3. ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ

- ಕಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಡಿ.
- ಕಸವನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ತೆಗೆಯಿರಿ.
- ಪಶುಗಳಿಗೆ ಕುದುರೆ ನೀರು ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಿ.

4. ಜೈವಿಕ ಭದ್ರತೆ

- ಮೂಸದಾಗಿ ವರದಿಸಿದ ಪಶುಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ 21 ದಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಡಿ.
- ಅನಾವಶ್ಯಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು/ವಾಹನಗಳ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ.
- ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಚಾತ್ರಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಿಗೆ ಪಶುಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

5. ತ್ವರಿತ ರೋಗಗುರುತಿಗುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ

- ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಗಂಟು, ಸುಸ್ಥಿ, ಆಹಾರ ಇತ್ಯೆ, ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ತಕ್ಷಣ ಪಶುವೈದ್ಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.
- ಪಶುವೈದ್ಯರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ.
- ಶಂಕಿತ/ಬಾಧಿತ ಪಶುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ.

6. ರೋಗಬಾಧಿತ ಪಶುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

- ಬಾಧಿತ ಪಶುಗಳಿಗೆ ಪಶುವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿ.
- ದ್ವಿತೀಯ ಸೋಂಕನ್ನು ತಡೆಯಿರಿ, ಬಾಹ್ಯ ಆಹಾರ ನೀಡಿ.
- ಚಿಕಿತ್ಸಾಕಾಲ, ವರದಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಡಿ.

7. ರೋಗಬಾಧಿತ ಪಶುಗಳ ಸುರಕ್ಷಿತ ನಿರ್ದೇಶನ

- ಪಶುಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿ (ಆಳವಾಗಿ ಹೊಳೆ/ಮಡಿ).
- ನಿರ್ದೇಶನ ಸಂತರ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೀಟವಾಕಳಿ/ಕೀಟವಾಕಳಿ ಲಗತ್ತಿಸುವುದು.

8. ಮರಣಹೊಂದಿದ ಪಶುಗಳ ಸುರಕ್ಷಿತ ನಿರ್ದೇಶನ

- ಪಶುಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿ (ಆಳವಾಗಿ ಹೊಳೆ/ಮಡಿ).
- ನಿರ್ದೇಶನ ಸಂತರ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕೀಟವಾಕಳಿ/ಕೀಟವಾಕಳಿ ಲಗತ್ತಿಸುವುದು.

ಫಲಿತಾಂಶ

- ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ
- ಪಶುಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ
- ಹಾನಿ ಕಾಪಾಡುವ ಲಾಭ
- ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟ ಕಡಿಮೆ

ಜಾಗೃತಿ - ಮುಂಚಿತ ಕ್ರಮ - ಆರೋಗ್ಯಕರ ಪಶುಗಳು - ಸಮೃದ್ಧ ಭವಿಷ್ಯ

ಸಮಸ್ಯೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಹತ್ತಿರದ ಪಶುವೈದ್ಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.

ಭಾ. ಕೃ. ಅ. ಪ್ರ. - ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ
ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಕಾಲೇಜು ಆವರಣ,
ವಿಕ್ಕೂರು, ಕಂಕನಾಡಿ ಅಂಚೆ, ಮಂಗಳೂರು,
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ-575002

ICAR - KRISHI VIGYAN KENDRA
Dakshina Kannada District
Kankanady,
Mangalore - 575 002
Karnataka

www.kvkdk.org

kvkdk@rediffmail.com

Ph: 0824 2431872